СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК LII. Ч. 243. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 14-го грудня 1944. No. 243. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, December 14, 1944. VOL. LII.
ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237.— 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

СТЕТИНІЮС ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА СВОБОДОЛЮБНУ ПОЛІТИКУ ЗАГРАНИЦЕЮ

ВАШИНГТОН. — З нагоди переслухання перед сенатською комісією для закордонних відносин шістьох високих урядовців, свіжо іменованих президентом для служби в департаменті стейту, явився перед комісією теж новий секретар стейту Едвард Р. Стетиніюс. Він представив кожного з номінатів комісії, а від себе оприлюднив засади, якими руководитисьме департамент стейту в заграничній політиці. Вони такі:

1. Підтримка всіми силами для наших збройних сил, щоб покінчити як найскорше війну; 2. підібрання способів недопустити Німеччину й Японію до відзискання сили; 3. створення міжнародньої організації для втримання миру; 4. поширення нашої закордонної торгівлі; 5. підтримування всюди всіх отих відносин в міжнародньому життю, які причиняються до розвитку установ вільного й демократичного життя людей, відповідно до їх власних звичаїв і бажань.

Із шести урядовців переслухано 5, а один ще має бути переслуханий, заки сенат вирішить їх наначення.

У СЕНАТІ ВІДКИНЕНО ПЛЯН ВИКОРИСТАННЯ РІКИ СВ. ЛАВРЕНТІЯ.

ВАШИНГТОН. — Хоч президент Рузвелт телеграфічно візвав провідників сенату безпосередно перед голосуванням, щоб вони постаралися перевести його плян для сплавности ріки св. Лаврентія, сенат відкинув цю пропозицію 56 голосами проти 25. Плян опирався на угоді, підписаній Канадою і Злученими Державами 19. березня 1941. р. Це вже вдруге сенат відкинув плян в справі ріки св. Лаврентія для сплавности і розвитку елекричної сили.

Зате сенат приняв три інші важні законопроекти для розбудови господарства після війни, а це: 1. Плян розбудови доріг по цілому краю коштом півтора біліона долярів; 2. плян розвитку пристаней на ріках і над берегами океанів коштом пів біліона; 3. плян розвитку долини ріки Мизурі коштом 400 міліонів. Деякі з цих проектів приняті так, як їх ухвалила палата репрезентантів, інші подекуди змінені і їх треба буде ще відіслати до конференції з палатою для вигладження різниць.

БУРЕВІЙ НА СХОДІ.

НЮ ЙОРК. — Із околиць східніх стейтів призбирали пресові агенції вісти про розміри буревію, який шалів на великих просторах увесь день 11. і 12. грудня. Найсильніше вдарила буря в околицю міста Торонта, в Канаді. Там падав сніг цілу добу, погребуючи під собою все, що лише вдалося. Сила вітру була така велика, що трамваєві вози поперталися. В Найгара Фолз сніг упав грубости 20 цалів. — До Ню Йорку сніг дійшов лише в малій кількости, зате вітер дув з великою силою і наробив шкоди у зриванню вивісок. Досі звідомлено про смерть яких 50 людей внаслідок заметілі. Залізничий рух стриманий на кількох залізницях не лише в Канаді, але і вЗлучених Державах.

ПОКАРАНО ВОЄННИХ ПЛІННИКІВ ЗА СТРАЙК.

ШІКАГО. — Більше як 1,300 німецьких воєнноплінників, які перебувають в таборі Форт Шеридан, підпали карі за те, що відмовилися працювати при втримаванню табору. Вони розпочали сидячий страйк за те, що американська влада усунула їх предсідника, котрий відмовився сповнити якусь там роботу. Страйкарям наложено дієту хліба й води на час 14 днів, отже і на час Різдва.

ДІСТАЛИ ПО 6 МІСЯЦІВ ЗА НЕДОЗВОЛЕНУ ЗБІРКУ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Суд покарав Джана Гілеспая і Йосифа Шермана по 6 місяців вязниці за те, що вони збирали гроші для організації Юнайтед Вор Ветеранс оф Ворз І енд ІІ. Перший є командиром, другим генеральним інспектором організації. Вони збирали дари й жертви без дозволу, а понад те, вони притримували гроші при собі без дозволу стейтового департаменту добродійности і не вживали їх на підтримку для ветеранів.

ПРИМУСОВИЙ ПОБІР ДО ПРАЦІ БУДЕ ПОШИРЕНИЙ.

ВАШИНГТОН. — Наказ, виданий директором Робучої Сили до поборових бюр, щоб вони покликували до служби молодь, яка не занята в воєнним промислі, найшов послух у бюрах. Одначе показується потреба нового законодавства, щоб поширити цей наказ і на людей від 38. до 45. року життя. Відповідний внесок поставив уже конгресмен Френсис Кейс із Норт Дакоти.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі".

Недостача харчів у визволених краях причиною зросту комунізму

ВАШИНГТОН. — Марк Соливан, кореспондент газети Геральд Трибюн, коментує найновіший протест до англійського уряду проти його встрявання у справи Греції як небезпеку для миру. Він твердить, що небезпека заворушень у визволених краях існувала від самого початку. Такі клопоти, установлення уряду та устійнення границь існують усе після війни. І хоч Америка противиться вмішуванню в чужі справи, головно в наставлюванню нових урядів, то надії вона вже сама вмішалася. Бо знаною справою є, що Америка не дозволяє европейським краям настановити собі уряд фашистський або націстівський.

Коли в Бельгії нагло поширився комунізм, то це є внаслідок голоду. Колиб Америка подбала вчас про висилку харчів до окупованих країв і недопустила до голоду, то комунізм не мав би приступу, як це виявилося після першої війни, коли Америка подбала про прохарчування голодних в різних краях.

Політика Америки, щоб умивати руки від усіх внутрішних справ в европейських державах, не є доцільна. Соливан подає за приклад Польщу. Як би Америка гляділа байдужно на це, що Росія настановить уряд Польщі, то це може викликати негодування серед населення.

АРМІЯ ВІДПУСТИТЬ ВОЯКІВ ДО ВИРОБУ ШАТЕР

ВАШИНГТОН. — Недостача фахових робітників-ткачів при вирббі полотна на шатра так зросла, що команда армії рішилася відпустити зо служби вояків для такої праці. Цю справу переговорив уже начальник постачання для армії ген. Брегон Сомервел із сенаторам і просив їх, щоб вони вплинули на губернаторів південних стейтів приспішити продукцію бавовни.

ЛІНЧ НАЦІСТІВ У КЕЛЬНІ?

БЕРН. — „Шавгавзен Арбайтер Цайтунг" доносить від свого спеціяльного німецького кореспондента, що минулого тижня в Кельні вибухли заворушення, підчас котрих злінчовано шістьох вищих націстичних урядовців. Лінчу доконано по аліянтським повітряним рейді, а підкладом лінчу було видно переконання народу, що німців війну вже програли й воювати далі це тільки марнування сил. Націстичний уряд з пімсти за лінч казав повісити публично 30 осіб.

ЗАСУДЖЕНО 11 ЧЛЕНІВ „ФРАНЦУЗЬКОГО ҐЕСТАПА"

ПАРИЖ. — Паризький суд видав присуд у справі так званого „французького Ґестапа".Росправа проти членів цеї шайки, зорганізованої німецькою окупаційною владою, тривала десять днів. Двох провідників і сімох головних помічників засуджено на смерть. Двох засуджено на досмертну вязницю, беручи під увагу їх молодість. На росправі викрито, що це були властиво не політики, а звичайні злочинці, які грабили й вбивали французів для звичайної особистої наживи.

АЛІЯНТИ РОЗСТРІЛЯЛИ 8 ШПИГУНІВ В ІТАЛІЇ

РИМ. — Аліянтські власти засудили на смерть 8 мужчин у віці від 20 до 27 літ, що перекрадалися через лінії й доносили фашистівському урядови. Присуд виконано через розстріл.

СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ЧАСОПИС КРИТИКУЄ ВАТИКАН

РИМ. — Соціялістична газета „Аванті" закидує Ватиканови, що він переховує в своїй державі кількох визначних фашистів, котрих італійський уряд хоче судити.

Тут арештовано Івона де Беніяка, бувшого редактора часопису „Попольо ді Брешія" та одного з офіційних біографів Беніта Мусолінія.

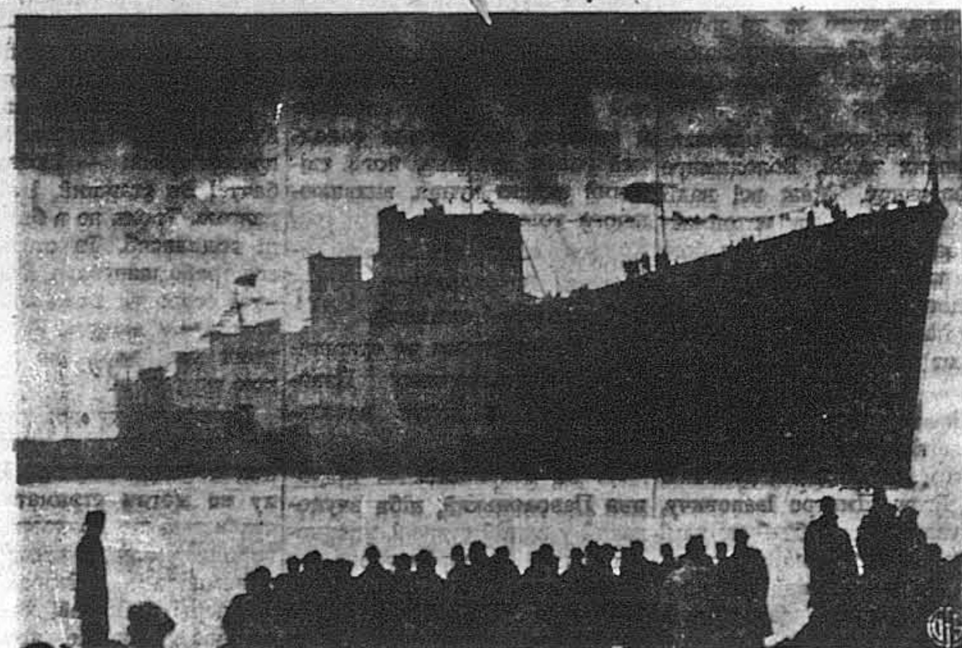
Іваное Бономі складає присягу як премієр нового італійського кабінету. Премієр заявив опісля, що він обіцяв Аліянтам, що ні він ні його міністри не будуть виступати проти монархії. Уряд оголосив теж лісту підсекретарів; на лісті є комуніст д-р Реале як підсекретар заграничних справ.

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД НА 1945. РІК

МОСКВА. — Болеслав Берут, предсідник Польської Національної Ради, заявив газетам, що з новим роком буде створений новий тимчасовий уряд Польщі, котрий буде вважати своїм першим завданням задоволити земельний голод 8 міліонів польських селян.

Через Барановичі переїхав перший поїзд, повний поляків з Білоруси, що вертаються до корінної Польщі.

Про польський уряд у Лондоні каже Берут, що це все шляхтичі, які мають великі земельні маєтки на Україні, Білій Руси й Литві, і не хочуть відступити цих країв, аби не втратити своїх посілостей.

НОВИЙ БРИТІЙСЬКИЙ ПАНЦИРНИК. — Недавно спущено на воду в Англії новий панцирник, що його бачимо на образку. Охрестила його британська престолонаслідниця, молоденька принцесна Єлисавета. Над панцирником, якого навіть назву держать у тайні, бачимо чорні хмари. Це дим, розпущений над панцирником для його охорони перед евентуальним ворожим бомбардованням з літаків. Цей панцирник має бути найбільшим і найсучаснішим у світі.

СЕМА АРМІЯ ПІДХОДИТЬ ПІД КАРЛЬСРУГЕ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Сема Американська Армія під генералом Печом посунулася скорим маневром у напрямі великого німецького міста Карльруге, найважнішого промислового осередка Надренщини, та підійшла до нього десять-милевим фронтом на віддаль семи миль. Цього блискавичного маневру доконано між Гагенавським лісом та рікою Реном. Війська зайшли аж до села Зельцу. По дорозі занято десять місцевостей.

На північ від цього відтинка Третя Американська Армія перейшла ріку Бліс та почала битися з німцями внутрі Лінії Зиґфрида.

Перша Американська Армія очистила з ворога пять місцевостей та підійшла на віддаль півтора милі до Дірена. Вона досягнула ріки Руру (Рер) у кількох пунктах. Тепер війська генерала Годжеса мають важке завдання перейти проти ворожого спротиву вилляту ріку. На північний захід від Дірену німецькі війська ще держаться в Шопгофені, але американська артилерія їх там скоро вибиває.

ЛІТАКИ БЮТЬ ПО НІМЕЧЧИНІ ДНЕМ І НІЧЧЮ.

ЛОНДОН. — Американські літаки з Британії та британські літаки концентрували свої рейди на другорядні залізничі лінії, що ведуть до фронтових позицій та виминали сильно збомбардовані великі міста. Головними ціллями останніх рейдів були міста: Мерзибурґ, Оснабрік та Ессен. Підчас масового рейду американських літаків на округу Франкфурту скинено 3,000 тон вибухових матеріялів.

В американських рейдах брало участь 2,150 літаків.

Літаки, що мають свої бази в Італії, робили рейд на фабрики на Шлеску.

ПОЧИНАЮТЬ КАМПАНІЮ ПРОТИ НОВИХ РОБОТІВ.

ЛОНДОН. — Прибережні протилетунські батерії й нічні літаки спільними силами повели боротьбу проти нових літаючих бомб. Збито за день кілька таких бомб над британським побережжам.

Антоні Іден, британський секретар заграничних справ, відкинув проект, аби британські бомбовики робили репресійні налети на німецькі міста з пімсти за атаки безпілотних роботів. Він сказав, що Аліянти роблять летунські налети тільки зо стратегічних зглядів; ціллю таких налетів є нищити збройні сили ворога. Що Аліянти чогось не роблять німцям, з цього ще не виходить, що вони цього не можуть робити, пояснив Іден.

МАДЯРИ ВТРАТИЛИ ОСТАННІЙ БАСТІОН БУДАПЕШТУ.

ЛОНДОН. — Російські повзи й піхота розбили й добули залізничий узол Геделе, останній бастіон Будапешту, 9 і пів миль від нього на північний схід. Московський й берлінський радіовий комунікат говорить, що війська червоної армії почали вже входити в передмістя Будапешту. Каже московське радіо теж, що заняття Будапешту можна сподіватися кожної хвилі. Мовляв, тимчасом на передмістях ідуть завзяті бої від дому до дому.

Червона армія посунулася теж здовж чесько-словацько-мадярської границі й заняла три місцевости, 33 милі на північний схід від Будапешту. Важним маневром червоної Армії було теж окруження Шайошценпетера, де добувають залізну руду.

НАВЕДЕНО ПЕРЕГОВОРИ МІЖ БРИТІЙЦЯМИ Й ГРЕЦЬКИМИ ПОВСТАНЦЯМИ.

АТЕНИ. — Підчас коли в різних частинах Атен ще далі йдуть завзяті бої між британськими військами й грецькими лівими організаціями, генерал Скобі, британський командант в Греції, подав свої умовини висланникови сил „Еама" й „Еласу". Заявив їм, що вони мусять перестати наперед ворожі кроки та зложити зброю, а доперва потім він дасть їм умовини згоди.

З генералом говорив комуніст Мільтіяде Порфіроґеніс, представник „Еаму" (Фронту Національного Визволення), що був міністром праці в кабінеті премієра Панандреу.

АМЕРИКАНЦІ РОЗБИЛИ ЯПОНЦЯМ ЩЕ ОДИН ВІЙСЬКОВИЙ КОНВОЙ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКИХ СИЛ НА ФИЛИПИНСЬКІМ ОСТРОВІ ЛЕЙТЕ. — Через дві доби лютував коло північно-західного побережжя Лейте страшнийповітряний і морський бій, коли американці заатакували японський конвой війська. Американці розбили конвой зовсім. Японці втратили в бою 7 кораблів, у тому числі 4 нищителі.

Японці робили рейд на американський військовий конвой, але американські втрати були багато нижчі. Збито ворогові 50 літаків.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОС ОСТОРОГИ

Коли журнал американської фльоти й армії важиться сказати, хочби як чутку, чи безосновну балачку, що війна в Европі була би покінчилася в сегорічну річницю японського нападу на Перл Гарбор, якби не те, що Росія й Британія, замісць вести війну, взялися кожна будувати для себе сферу політичних впливів в Европі, то це само собою є подією, над якою повинен би застановитися всякий, що цікавиться впорядкуванням світу по війні.

Треба виразно сказати, що це треба зробити без огляду на те, як саме справа мається на ділі. Себто навіть якби це не була правда, що Росія й Британія справді занедбали мілітарні кроки, аби замісць цього занятися будуванням політичної сфери впливів, навіть тоді треба цю справу взяти під увагу. Коли така думка поширяється серед американських вояків і моряків до того, що відгук її находиться аж у пресових органах вояків і моряків, то воно й не без того, аби ця думка не поширилася серед широких кругів цивільного населення Америки. Колиб таке переконання найшло перший апель серед американського громадянства, то американська публична опінія витягнула би з того далеко йдучий висновок; а саме вона певно заявилася би проти дальшої участи Злучених Держав у світовім порядкуванню мира на спілку з тими потугами, котрі тоді, як американські війська далеко від рідного краю лляли кров, замісць помагати в загальній війні, пішли на свої приватні полювання за свої виключні сфери впливів.

Настрої американської публичної опінії в міждержавній справі дуже важлива справа. Це не опінія якоїсь тоталітарної держави, або хоч би якоїсь конституційної монархії, в якій публична опінія має дуже обмежений вплив на заграничну політику. В Америці взагалі публичної опінії уряд легковажити не може, а тим більше в міждержавних справах, у котрих для потвердження міждержавних угод звичайно треба кваліфікованої більшости двох третин голосів сенату. Тут навіть підозріння, що американське вояування якась держава може використувати для роблення собі виключних впливів мусить відбитися відемно на всякій міждержавній співпраці. Не зважати на таку опінію можуть хіба держави, яким справді є байдужно, якщо не корисно, коли Америка справді відсунеться від міждержавної співпраці в порядкуванню повоєнного світу.

Держави, які розуміють цю специфічну американську ситуацію й хочуть поправити цю тенденцію американської опінії, можуть це зробити, бючи фактами, коли вони з одного боку не будуть далі робити нічого такого, що виглядає на будування приватних сфер впливів, а на другий бік кинуть усі свої сили на мілітарне поборювання ворога, котрим тепер в Европі є все ще нацистична Німеччина. Люди, що бажають світови добра, мають надію, що події в Европі вже найскорше повернуться так, що побоювання, що найшли цей терпкий вислів у кругах американських вояків і моряків, будуть злагоджені, та що публична опінія за міждержавну співпрацю буде такими подіями піддержувана, а не ослаблювана.

Чорчил про „розбишацтво" і „демократію"

У пятницю 8. грудня англійський премієр Винстон Чорчил виголосив в лондонськім парляменті промову з нагоди кривавих подій у визволеній Греції. У тій промові порушив він дуже важну проблему, а саме те, як треба розуміти такі слова як „демократія" і „визволення". Подаємо ці вияснення, бо вони мають у дечому ширше, загальне значення.

* *

Заки прийду до обговорення поодиноких країв і справ, дозвольте мені представити перед палатою громад закиди, які видвигнено проти нас. Кажуть, що ми вживаємо королівських збройних сил, щоби розбороїти приятелів демократії в Греції й інших частинах Европи. Одначе виринає питання і над ним треба на хвилину застановитися: Хто то є ці приятелі демократії, а також, як треба розуміти слово „демократія"?

Моя думка така, що підставою демократії є звичайна людина, отакий чоловік, що втримує жінку й родину; що йде боротися за свій край, коли прийде потреба; що в означенім часі іде до голосування і кладе хрестик побіч імени кандидата, котрого він хоче вибрати до парляменту...

Ми стоїмо на становищі справедливих і вільних виборів, опертих на загальній службі і голосуванню. Оце власне ми вважаємо за підставу демократії. Та зате дивлюся зовсім інакше на ошуканчу демократію, на демократію, котра називає себе тому демократією, що вона належить до лівого крила. Щоби створити демократію, на це треба всілякого роду людей, а не лише одиниць з лівого крила або комуністів.

Демократія це не влада товпи.

Це вже найгірше, як добачується подобу демократії в пануванню товпи, складеної з ватаг ґенґстерів, узброєних смертельною зброєю, які промощують собі дорогу до грецьких міст, опановують поліційні станиці і головні осередки уряду й котрі пробують завести тоталітарний режім.

Це вже найгірше, як демократію представляє право товпи, що намагається завести тоталітарний режім і ще викрикує, що застрілить кожного, хто лише політично їй невигідний. Тобто товпа переводить „чистку" ніби таких людей, що то були — а часто і не були — співпрацівниками німців у часі окупації.

Ми не цінім демократії так низько, начеб вона була засобом заграблення влади і вистрілювання тих, що з нами не погоджуються. Це не демократія, а противенство демократії.

Демократія не є оперта на насильстві або тероризмі, але на розумі, на вітвертости, на свободі, на пошані чужих прав, а також власної чести. Демократія це не явногрішниця, котру потягне за собою чоловік зо стрільбою.

Ми оснували нашу віру на народніх масах кожного краю, одначе ми мусимо переконатись, що це є дійсно нарід, а не розбишацькі ватаги з лісів та гір, які думають, що насиллям доведуть до перевороту державної влади.

Причини загального озброєння.

Упродовж війни ми мусіли, зовсім природно, узброїти кожного, хто лише вмів стріляти на гуна. Ми приймали кожного як приятеля і пробували зробити його способним виявляти ділом свої здорові інстинкти. За це ми платимо власне отим, що сьогодні переводимо дебату. Ми платимо теж нашими грішми і нашою кровю. Але ми не платимо нашою честю ані поразкою!

Та коли ми визволяємо край, то з цього не виходить, щоб проти нас звертали зброю ті, що її від нас отримали; і ще на те, щоб багатіли при помочі насилля, мордів і проливу крови силами і традиціями, які безупину високо розвивали різнородні краї.

Коли такою акцією є акція „приятелів демократії", котру ми мусимо назвати не інакше, як дбайливо плянованим замахом розбійничих ватаг і залізної системи дикунів, котрі хочуть добитися становища при владі без переведення голосування, — коли все оце має відбуватись під маскою демократії, я думаю, що палата послів однозгідно напятнує це як прості кпини з демократії.

Спробую остаточно дійти до такого висновку: Люди, які ховалися по горах зо скорострілами й крісами, одержаними від британського уряду, присвоюють собі тепер право панувати над великими просторами, такими як Бельгія, Греція або Голяндія — бо це може незабаром статися. А я кажу, що відкидаю такі забаганки. Вони сповнили добру роботу і за них має заплатити їм держава, а не вони самі мають рішати, яку нагороду мають дістати. Вони теж не мають право домагатися, щоб держава стала їхньою власністю. До цього ми не можемо допустити.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ [illegible] „СВОБОДИ"

Микола Чубатий.

В Еспанії зачалося, в Еспанії мабуть закінчиться

Ще недавно було чимало вістей про якісь неспокої на еспансько - французькій границі, так, що малося враження, що головня світового пожару перекидається вже на піренейський півостров. Всі знаки на небі та на землі говорять, що та головня пожежі не перекинулася сама; перекинула її поза полудневі кордони Франції комуністична рука, щоб приспішити панування комунізму над цілим европейським континентом.

Ось ті донесення тоді подавали, що біля сорок тисяч еспанських Макі, які досі боролися в рядах французьких Макі проти німців, вибрали собі за головну кватиру місто Тулюзу в полудневій Франції та звідтам поодинокими відділами просякали через високогірську границю в Піринеях до Еспанії. Еспанські Макі, досконало узброєні, мали як тоді писалося, опанувати кілька пограничних місцевостей в північній Еспанії, а радше в Каталонії, еспанській країні, що здавна бажає відділитися від Еспанії та утворити власну державу.

Ось такі донесення вказують на те, що положення в Еспанії є сильно напружене. Положення скомпліковане ще й тому, що еспанські Макі мають виразну піддержку не тільки французьких комуністів, але й французького уряду. Вичуваться, що покровительство того цілого руху є у руках Совєтського Союзу, а цей певно дасть Макі всяку поміч, колиб їм удалося усадовитися в якійсь поважній частині Еспанії.

Інші вістки подали про якийсь вже підземельний рух таки в самій Еспанії. Теж і там зачинає відзиватися якась потаємна радіостанція, спосіб, нам добре відомий, з пограничних країв Совєтів. В Парижі має явно урядувати републиканський еспанський комітет — новий на території Европи „Комітет Національного Визволення".

Рівночасно пускається в рух провокацію, звязану очевидно з німцями, бо це тепер начасі. Мовляв з полудневої Франції перейшло на територію Еспанії двадцять тисяч німців, що стали відразу на службу ґенерала Франка, хоч офіційний комунікат еспанської амбасади в Лондоні здементував цю вістку як фантастичну, подаючи, що кордон перейшло 1,200 німців й тих негайно розброєно та інтерновано.

Рівночасно з рухом еспанських републиканів на еспансько-французькій пограничі віддзвалась світова комуністична та комунофільська преса, включно з американськими прокомуністами. „Позвольте еспанцям відвоювати Еспанію", звучить наголовок одної нюйорської совєтофільської газети. Виглядалоб, що до міжнародного хаосу та нещасть у світі потреба доконче ще одної війни, і то громадянської війни, з усіми її страхіттями. Що цього винищений еспанський нарід собі не бажає, це цілком певне. Бажають собі одначе того посторонні нееспанські чинники, що прямують виразно до скомунізування Европи. Еспанія це вже бува би мабуть останній етап червоного опанування старого континенту.

В Еспанії зачалась теперішня світова пожежа.

Кому не стоїть перед очима трагедія Еспанії зперед семи літ. Там перший раз зударились зі собою фашистівські сили з комуністичними. Біля два роки лилася кров еспанського народу, височувана з одного боку російськими комуністами та їх помічниками з цілого світа, з другого боку нацистами та італійськими фашистами. Результатом тої страшної громадянської війни була нечувана руїна Еспанії та виголодження її населення. Першу рунду в Еспанії виграли фашисти, але еспанський нарід був висилений до крайности. Це мабуть було і причиною, чому Еспанія лишилася невтральною, не зважаючи на намагання Німеччини та Італії втягнути її у війну. Та тепер міжнародний комунізм, нині в Европі переможний, кидає головню пожежі поза Піринеї.

Хто тепер стане проти комуністів в Еспанії?

Перед сімома роками на еспанських побоєвищах, як говорили в Европі, фашисти та комуністи випробовували свою нову зброю перед величезною розправою, що згодом мала прийти. Еспанських републиканів явно попирали Совєти, фалянгістів нацисти та італійські фашисти. Це стали там тоді проти себе розмірно дві рівні сили. Нині проти міжнародного комунізму лишається в Еспанії сам еспанський уряд зі своїм військом. Та сили ген. Франка не зможуть на довшу мету протиставитися комуністам, що тепер з цілого світа стануть збігатися на поміч еспанським товаришам. Хоч і вони не вирішилиб кольору Еспанії, колиб не це, що нині не тільки східна Европа, але також центральна та балканський півостров уже опановані прокомуністичними урядами. Тому тепер з усіх усюдів попливе поміч еспанським комуністам - републиканам. Проти ген. Франка стануть такі переважаючі сили, що він зі своїм правильним, державним військом не буде в змозі утриматися.

Хтож йому нині може прийти на поміч?

Протикомуністичних фашистівських сил в Европі нині вже немає, одначе всеж таки є хтось заінтересований в тому, щоб на піринейськім півострові не усадовилися комуністи. Цею державою є передовсім Англія, для якої не є байдужим, хто буде паном півострова, до якого причіплений Ґібральтар, потужна морська твердиня, сторож входу до Середземного моря. Відомо, що Англія вже „вирівнала" свої рахунки з еспанським диктатором Франком та вже нераз висловлювалася прихильно про теперішний уряд Еспанії як той, що поміг Англії спокійно утриматися в Ґібральтарі продовж цілої війни. Бо нема сумніву, що нині для Англії лішше мати на піринейськім півострові ген. Франка ніж комуністичну Еспанію, бо тоді не тільки виринала6 стара загроза для Дарданель, але також і для Ґібральтару. З тих отже причин Англія мусить протиставитися новій домашній війні на піринейськім півострові, як і мусить протиставитися опануванню Еспанії прокомуністами. Як виглядати буде протиакція Англії в тій частині Европи проти поширення комунізму годі передбачити. В першу чергу буде це мабуть дипльоматичний натиск на Францію, щоб не позволяла комуністам організувати партизантку проти леґального еспанського уряду. Поміч Англії може йти через Портуґалію, яка від століть веде традиційну проанґлійську політику. Не виключена навіть інтервенція в Москві, бож кожному є ясним, що ніяка комуністична акція в Европі не утрималасяб без благословенства Кремля. На всякий випадок еспанські події це вже закінчення перебудови Европи.

КАМПАНІЯ ЗА ПРОДОВЖУВАННЯМ ШКІЛЬНОЇ НАУКИ ПРИНЕСЛА УСПІХИ.

ВАШИНГТОН. — Федеральне Бюро Освіти при Державній Аґенції Безпеки і Діточе Бюро при Департаменті Праці оголосили, що тримісячна кампанія за продовжуванням науки у вищих школах, яка велася в серпні, вересні і жовтні цього року, увінчалася успіхом. Вона причинилася до того, що молодь вернула до школи продовжувати науку, а в багатьох місцях збільшила впис до вищих шкіл до такого числа, як було в 1939 р.—ОВІ.

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах

(Перший том трильоґії „Огнем і Кровю")

95)

Відворот переведено аж надто спокійно. Підібрано кожного раненого. На побоєвищі зоставлено тільки десятків з півтора забитих. Притримуючися дуги сідла одною рукою — Буг переплиavв такий, що плавати й не вмів. Кількох всеж ніколи східного берегу не побачили. Коли пустилися вплав останні сотні, в добігаючого ворога відкрили огонь піхотні сотні зо східного берега.

Призвичаєний до води змаленьку, власного хову расовик Павалоцького виніс його на східний берег без зусиль. Бахмут князя Вачнадзе втопився, мало не потягнув за собою на дно свого маленького на зріст пана. А Буг глибокий, пять або шість таких князів требаб поставити один на другого, щоб від дна верхні поверхні води осягнули. Врятував князя хвіст коня котрогось з гусарів третої сотні.

Східний беріг ріки обсадила вдячна за услугу піхота. Мокрими вовками кінні полки над вечір добилися Устилугу. Павалоцький не мав щастя. На вїзді в село зустрінула його перозлучна компанія полковників. Почувався зле, хотів навіть біду здаля обійти. Зачув солоденький ласкавий голосок Кулініна, чемно запитуючий про здоровля. Відгризнувся:

— Що вас обходить моє здоровля? Пильнуйте краще свого дорогоцінного!

Кулінін, начеб не до нього говорилося. Похитував докірливо головою, ласкаво-сумно виговорюючи:

— Не вдалося вам оправдати наших надій, Володимире Миколаєвичу. Миж всі надії покладали, що ви затримаєтесь за Бугом. Терен для бою очистили! Попсували собі репутацію, попсували, Володимире Миколаєвичу. Але, буває! Не все геройством писувається.

Той затремтів від здержуваної люті. Силувано-спокійним голосом передразнив Кулініна:

— Егеж, Дмитре Івановичу, попсував. Вас треба було там! Ви терен для бою очистили, ви і боєм відповідно керувалиб. Ми, бачите, молоді дурнячки, пошкодували людської крови ні за що ні про що. Її й так багато там пролилося, ой, як багато. Сотню таких Дмитрів Івановичів у тій крові можна викупати. Поїдьте подивіться, що наколи ви своїм божевільним очищенням терену! Там все вкрито трупом втікачів за вашими наказами із сіл вигнаних. Не старшина ви, Дмитре Івановичу, а каріерович, мясник... — Павалоцький говорив це все спокійно й виразно, наслідуючи солодкий голос Кулініна, його сливучий акцент купця, вихвалюючого товари.

Кулінін отетерів, не міг озватися. Заговорив за нього джентельмен-бригадний:

— Не числиться зо старшинами, підполковнику Павалоцький! — почав начальственним тоном.

— Ви старший?! — підхопив Павалоцький, ніби зчудований в вищій степені, вплявивши очи в Серебрянчукова. — Ви, власне кажучи, хтож такі будете, добродію? Щось я вас не пізнаю. Чи не обозним часом командуєте? Бо бачу вас тільки в заплілі! Тільки нечисно мені одне. Відзнаки занадто високі маєте, як на обозного щура! Бо командуючий бригадою завжди зо своїми полками, в заплілі і в бою! Ага! А може в бою у вас жовта глинка на двір проситься?[37]) Між людьми й таке буває. — І прип лянувшись ніби уважніше обличчу й відзнакам бригадного, тим же спокійно-ласкавим Кулінінським голосом відливо продовжував: — Правда, вибачте! Ви старший, і літами і рангою. Трохи не в батьки мені годилися. Та старших не все треба шанувати. Слоні ось якої старости доживають! По триста літ живуть. А керують ними малі хлопчаки довбеньою по голові.

Приятельську розмову чули Алібеков, Немирич, і ще кількох молодих старшин. Від сміху не могли стриматися. Та стали так, що полковником заґородили стежки втечи від неприємного співрозмовника. Приперті на призбі хати мусіли вислухати все, чим Павалоцький честив їх. Оба то бліді то червоніли від злоби. Задиханим уриванним голосом Серебрянчуков зміг тільки просичати:

— Ви мені заплатите за зневагу! Памятатимете мене!

— До ваших послуг, пане Серебрянчуков, — Павалоцький вклонився зневажливо. — Хоч би й нині можемо покватуватися! Яку зброю вибираєте? Шаблі, револьвери? Готовий з вами обома! Ждатиму секундатів. Ось тільки обсушуся. Ви тут спокійно пасіанс розкладали, а ми під ворожим огнем вплав через ріку перебиралися. Покищо зовсім не вважаю собі за честь вам клянятися.

Трохи заспокоївся відіхавши. Наживав в обох безпосередних своїх начальників двох заклятих ворогів. Вони не застановляться ні перед якими доносами, ні перед найбільш гидкими підступами. Оба синки багатих купчиків, всякими крутійствами вдалося їм здобути дворянство. Та душі зісталися у них гандлярські, гандлярські й засоби осягнення цілі. На отверту, чесну боротьбу не підуть, завеликі оба боягузи. Можуть підстрілити десь з темного закутка при нагоді. Або й підплатити вбивника, щоб той конав своє у боєвій лінії. Виглядатиме, що в бою згинув від ворожої кулі, ще й сльозу крокодилячу пустилиб.

(Дальше буде).

[37]) Трохи пізніше так і сталося. Після такого „конфузу" бриґадний з сорому забрався і ніхто довгий час не знав, де подівся. Виплив вже генералом і Юріївським кавалером перед самою революцією.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

6th WAR LOAN

THE NEED IS GREATER THAN EVER!

о. П. Понятишин.

ЯК Я СТАВ „ДИРЕКТОРОМ ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"?

Спогад. 2)

Галичани станули при епископі С. С. Ортинськім, а угорщани проти нього.

Як пок. Сотер приїхав до Америки, то духовенство родом з Галичини (крім двох священиків руссофілів) як і галицькі миряни пригорнулись до нього дуже щиро. Хоч покійник не мав юрисдикції, проте галицькі духовники звертались тільки до нього у всяких церковних справах, уважаючи його за свого епископа-ординарія. Таке становище супроти пок. владики зайняли галичани спеціяльно не тому, що, мовляв, він був їхнім земляком, але тому, що наша церква в Злучених Державах дочекалась вкінці свого епископа. Колиб Апостольська Столиця була назначила епископом для Америки закарпатського русина, то галичани були би поставились до нього так само прихильно, як поставились до галицького урожденця хіба, що цей епископ-закарпатець був би грішив цілковитим браком такту. Як би, наприклад, такий епископ був твердшим чи мякшим руссофілом і намагався ширити свої переконання серед галицьких українців, то річ зовсім певна, що скоріше чи пізніше був би їм урвався терпець.

Годиться примітити, що про епископа для нашої церкви в Америці старались головно галицькі духовники, одначе вони ніколи не висували такого домагання, щоб цим епископом був галичанин родом. Можу це ствердити рішуче, бо я знав про всі заходи, що їх робили галицькі священики в справі епископа. До Америки я приїхав 20. липня 1993 року, себто майже 4 роки перед номінацією пок. Сотера. Та щастя хотіло, що справою нашого епископа для Америки зайнявся був дуже пильно митрополит Андрій Шептицький, і він зумів переконати Апостольську Столицю, що для греко-католицьких русинів в Америці треба за всяку ціну настановити епископа їхнього обряду. Миртополит теж постарався, що цим епископом став бл. п. Сотер, монах ЧСВВ.

Як з одного боку галичани станули твердо при своїм владиці, так з другого боку закарпатські світські і духовні верховоди в тих часах поставились до покійника відразу вельми вороже. Вони сподівались, що епископ для нашої церкви в Злучених Державах прийде з їхньої „странки"; адже угорщан було тоді в Америці більше, ніж галичан. Колиж з Риму наспіла вістка про номінацію епископом галичанина, то угро-руські проводирі були счудовані та обурені, начеб заподіялась їм велика кривда. Тим-то стали вони вже заздалегідь снувати тайком свої пляни, якби то зробити епископа Ортинського в Америці неможливим. А мали тоді ці провідники до своєї розпоряднмости Американско-Русскій Вестник, орган Соединенія греко-кат. церковних братств, що вже в тих часах було досить поширене головно серед закарпатських русинів. У цім Вестнику почали ще перед приїздом владики до Америки появлятися статті, які заповідали, що настановлення галичанина американським епископом не вийде нашій церкві на добро.

З чого почалась боротьба проти епископа С. С Ортинського.

Коли епископ Ортинський станув на американській землі, то явна боротьба угроруських верховодів проти нього не дала на себе довго ждати. А зачіпку знайшли собі вони осьдаку: Після висідки з корабля в Ню Йорку пок. Сотер удався до нашої церкви, щоб подякувати Господеві за щасливу подорож. Українська церква св. Юра в Ню Йорку знаходилась тоді при 20 вулиці, а душпастирем був о. Йосиф Чаплинський. По короткім молебні і по чудовій проповіді, що її говорив владика від щирого серця, благословив він Божими Дарами священиків і делегатів наших церковних громад, що приїхали були на його привітання. Благословляючи найсвятішими Дарами, пок. Сотер мав шаль, якого поклав йому на рамена нюйоркський парох. Цей звичай вживати шаля в наших церквах привезли до Америки галицькі священики зо старого краю.

Є це правда, що шалем послуговуються у своїх косцьолах латиняни, а східні обряди його не знають. Але кожний тямучий греко-католик розуміє, що вживання шаля в наших церквах є само собою ще маловажною річчю. Та угро-руські верховоди вважали цей шаль, або „вильон", як вони його називали, за нарушення „восточного" обряду і в найближчім числі Вестніка появилась була гостра стаття, що, мовляв, епископ Ортинський приїхав до Америки на те, щоб перетягати гр.-католицьких русинів на латинський обряд. А треба знати, що в тодішніх часах закарпатські русини, як і галицькі українці, були на точці латинщення нашого обряду далеко чуткіші і дразливіші, ніж тепер.

Дальша боротьба проти епископа С. С. Ортинського.

Потім пішла вже шалена і завзята боротьба проти епископа Ортинського, яка продовжалась кілька років. Правильно, що тижня можна було читати на сторінках Вестніка якусь статтю або допис, що закидали нашому владиці різні „речі" та взагалі обкидали його болотом. Ці закиди були самі собою пустою балаканиною, що не малаб ніякого значіння ані впливу, коли читач Вестніка, себто наш закарпатський простолюдин, що має великий респект для друкованого слова, не був брав писанину Вестніка за святу правду. Якби це була неправда — так толкував собі пересічний читач Вестніка — то духовники не писалиб так на владику. А годиться сказати, що тодішні угро-руські головачі вміли писати приступно та в їдкім і злобнім тоні. Ця писанина була саме й обчислена на те, щоб гратись на низьких пристрастях наших людей і тим чином підбурювати їх проти епископа.

Щож властиво закидали угро-руські проводирі епископові Ортинському?

Про ці закиди як і взагалі про боротьбу проти пок. владики можнаб сказати дуже багато, та це значилоб занадто розвалковувати цю статтю. Тому я торкнусь тільки злегка кількох таких закидів і то що найважніших. Заздалегідь скажу, що мені прикро писати про цю боротьбу проти нашого першого епископа в Злучених Державах, бо її проводирі були нашими братами по крові і вірі. Колиж я взявся писати статтю, то тільки тому, що покійний владика терпів непомінно ще та по близько 30 роках від його смерти ніхто ще в Америці не станув в його обороні.

(Дальше буде).

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ПОВОЄННЕ ЗАНЯТТЯ

Питанню повоєнного заняття присвячена головна стаття в „Бюлетені Повоєнних Інформацій", перше число якого вийшло недавно накладом організації „Поствор Інформейшен Ексчендж", в Ню Йорку. Ця організація існує не для зарібку, вона подає членам наукових, освітніх установ відомости з ділянки краєвих та міжнародних справ.

В статті вказується, що успіх міждержавної співпраці для встановлення миру може багато залежати від стану повоєнного заняття. На сьогодня така співпраця визнається більшістю як потрібна і бажана, але повстає питання, чи будуть ті самі люди вважати її головною справою і в тому випадку, якби по війні яких 10—15 мільонів американців опинилось без праці?

В статті вказується на велику різницю в числах можливих повоєнних безробітних, що їх подають різні джерела. Наприклад установа Галопа, що досліджує публичну опінію, в наслідок допитів, переведених минулого липня, подає, що пересічний американець думає, що при кінці війни буде 6,500,000 безробітних. В той час, як представник зорганізованого робітництва подає 15 мільонів як число безробітних на час закінчення війни з Німеччиною. Нюйорський мейор Ля Гвардія передбачає ще більшу кількість безробітних — 10 мільонів серед індустріяльного робітництва та 10 мільонів між демобілізованими зі збройних частин.

Економісти вказують на те, що світовий добробут може найкраще вплинути на організовання колективного забезпечення. Вони також доводять, що міждержавна стабілізація валюти зниження мита всіми державами мали би добрий вплив на поширення заняття в Злучених Державах. І навпаки, високий рівень заняття тут може спричинитися до світового добробуту та до створення таких умов, в яких могла би добре розвинутися міждержавна співпраця.

Одначе зорганізоване робітництво інакше задивляється на ту справу. Підсумовуючи становище робітництва і працедавців, стаття каже:

„Організоване робітництво заявляє, що воно не має запевнення щодо задовільняючого заробітку чи забезпечення і вимагає гарантування повного заняття після війни. На думку зорганізованого робітництва, працедавці будуть мати, по розрахунку 'СІО', яких сорок біліонів долярів в резервових фондах, податкових зворотах, в одрахованню вартости майна. Вони будуть мати добру можливість заневнити повне заняття. Проте, наколи індустрія не зможе дати заняття для всіх, федеральний уряд має надалі володіти воєнними фабриками під приватним зарядом.

„СІО вказує на те, що майже 70 відсотків американських робітників виробляють менше ніж $2,000 річно, та що для поширення ринку уряд і працедавці повинні виробити пляни широкого виробництва, низьких цін та високої зарібної платні. Проте федеральна влада мала би знищити монополії та заохочувати до конкуренції. В той спосіб було би створено широкий ринок збуту для індустрії та забезпечено заняття робітникам.

Але фабриканти, як подає Торговельна Палата Злучених Держав, не приймають на себе зобовязання дати працю всім за всяку ціну. Їх представники вказують на те, що повне заняття, в стислому розумінню того слова, може істнувати тільки в фашистському або комуністичному суспільстві, а при системі вільного господарства неминучим є бодай тимчасове безробіття. Вказують також, що в індустрії знаходить заняття тільки четверта частина всіх тих, що працюють для зарібку в Злучених Державах. Сільське господарство, дрібна торгівля, ремісництво та інші роди заняття мають дати працю робітникам, яких не потребує індустрія.

Працедавці вказують, що виробництво керується попитом покупців, та що кількість занять залежить від рівня виробництва, яке зростає тоді, коли зростає попит на вироби. Фабриканти стримуються давати які обіцянки, бо не знають який буде попит на їх вироби. Проте, переконані, що свобідна господарка є необхідною умовою демократичного устрою суспільства. Вони є проти володіння фабрик урядом та змагаються за усунення обмежень. Тримаються тої думки, що уряд має помагати приватним підприємцям поширенням збуту та зменшенням прибуткового податку. Одначе, у випадках широкого безробіття, визнають необхідність соціяльного забезпечення від безробіття та зарядження публичних робіт".

Тим часом — закінчує стаття — вояки та воєнні робітники стараються заглянути у будуче і журяться ним.

Загальна Рада — ФЛІС.

To the People of this Community

No thoughtful American will offer as excuse for non-participation or minimum participation in the Sixth War Loan that he has bought war Bonds in previous drives or has fulfilled his obligation by buying a minimum amount of this gilt-edge security.

6 WAR LOAN

This is the kind of a war in which every American's life and home are just as much imperilled as the life of a combat soldier. This war has to be fought on the enemy's terms. The Japanese terms are death by bayonet, starvation or even worse. The Japanese kill or are killed. The Japanese think you will be unable to match their sacrificial spirit, their willingness to conquer or die.

All of us in saying a goodbye to our own overseas-bound man or woman in uniform offer him or her our pledge of support. The test of our sincerity is our willingness to sacrifice. If you have restricted your War Bond buying in the Sixth War Loan to what you can comfortably spare, you have failed to recognize your responsibilities as a relative or friend of a fighting man.

THE EDITOR.

ІКЕС ВЗИВАЄ ЩАДИТИ ВУГЛЯ

ВАШИНГТОН. — Воєнний Адміністратор Опалу, Гаролд Л. Ікес, взиває громадян щадити вугля. Він каже, що люди, які в північних стейтах вже почали вживати мягкого вугля, повинні знати, що наступної зими буде мільоні тонів вугля менше ніж в попередніх роках. Для того власне його треба щадити. Паліть тільки тоді, коли треба. — OBI.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КОЛДЕЙЛ, ПА.

Заслужив на добре слово.

„Ди Івнінг Рекорд" з Ленсфорд, Па. подав в числі з 29. листопаду б. р. довшу згадку за смерть дякоучителя грекокат. церкви в Ленсфорд бл. п. Андрія Вапенського. Думаю, що й Свобода треба за нього згадати, бо був десятками років її постійним читачем. Покійний походив з Лемківщини і працював весь час з нашими братами з Закарпаття як дяковчитель у їхній церкві. Цікавився живо всіми українськими справами і завжди давав щедрі жертви на українські народні цілі. Його син, що пішов на європейський фронт, загинув і вістка про це дуже добивала Покійного. Син мав гарний голос і любив музику. Він навіть їздив до Винніпегу, щоб там кінчити Вищі Музичні Українські Курси, щоб краще пізнати українську пісню.

ГРЕЙТ МЕДОВЗ, Н. ДЖ.

Примірна гостина.

Дня 3. грудня громадяни Степан і Параня Ковалик обходили 35-літний ювилей свого подружжого життя, а їхня донька Степанія обходила з мужем Миколою Максимюк з Пасейку 10-літний ювилей. Гості-фармери гарно відсвяткували цей ювилей, а щирі побажання від усіх зложив Йосиф Ковалик, молодший брат і дядько. Гості зложили при тій нагоді жертви на такі цілі: $10 на Дім Старців у Слотсбург, $10 на Духовний Семинар у Вашингтоні, а для Українського Конгресового Комітету $4. Збіркою занялась Текля Горбач. Старші ювиляти зложили від себе $5, а молодші $2, Данько Горбач з дружиною $2, а решта гостей по долярові. Майже всі гості походять з Радехівщини.

Е. Дуляк.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

ПОДЯКА

Отсим складаю мою найщирішу подяку Українській Федерації з Мішиган, котра влаштувала концерт в честь М. Лисенка, 26. листопаду цього року, запросивши мене на цей концерт і підтримавши мене як матеріяльно, так і морально.

Теж дякую усім учасникам концерту, що своїм виконанням причинились до художнього успіху концерту, а також громадянству міста Дітройту, що відгукнулось на заклик Федерації і так численно прийшло на концерт.

Всім їм виявляю моє признання і вдячність, що, шануючи память Покійного д-ра Олександра Кошиця вважали потрібним помочи мені. (ог.)

Тетяна Кошиць.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Є в У. Н. Союзі такі відділи, які звичайно спізнюються кожного місяця з присиланням місячних звітів та членських вкладок до головної канцелярії.

Зогляду на річне замкнення діловодства У. Н. Союзу, яке мусить бути переведене з останнім днем місяця, це є з днем 30-го грудня, бо на 31-го припадає неділя, звертаємо увагу зарядів цих усіх відділів, які не присилають на час розметів, щоб вони принаймні тепер у грудні виконали якслід свій обовязок та прислали звіти й всі членські належитости якнайскорше, а вже на кожний випадок у такім часі, щоб головна канцелярія могла їх дістати НЕ ПІЗНІШЕ ЯК НА 30. ГРУДНЯ.

Звертаємо також увагу й на те, що відділи, які не вирівнають всіх своїх належитостей до Союзу перед 30-тим груднем 1944, утратять право до вибору делегата чи делегатів на наступну конвенцію.

Як уже відомо, то ювилейна кампанія за приєднування нових членів, з нагоди 50-ліття У. Н. Союзу, закінчиться з днем 30-го грудня. По закінченні цеї кампанії буде поданий в „Свободі" спис тих усіх урядників і членів, які пошанували Золотий Ювилей У. Н. Союзу приєднанням відповідного числа нових членів.

Щоб головна канцелярія могла подати докладний і правильний спис цих усіх Союзових працівників, то вона мусить мати ОРГАНІЗАТОРСЬКУ КАРТОЧКУ на кожного поодинокого члена, що був зорганізований до Союзу впродовж цеї ювилейної кампанії. Тому, як якийсь відділ не прислав іще може таких карточок до головної канцелярії, то це треба зробити тепер у грудні.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ У. Н. СОЮЗУ.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

ГАРТФОРД, КОНН.!
БРАТСТВО СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, ВІД. 277 У. Н. СОЮЗУ
повідомляє своїх членів, що
РІЧНІ Й ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
відбудуться
В НЕДІЛЮ, 17. ГРУДНЯ (DECEMBER 17, 1944)
В ГОД. 2. ПОПОЛУДНІ, В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ, 23 WALNUT ВУЛ.

Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде справоздання урядників і вибір уряду на 1945 рік. **На цих зборах буде приявний організатор У. Н. Союзу п. А. Маланчук.** Довгуючих членів просимо вирівнати свої вкладки.

ЗА УРЯД: **В. Дерлиця,** предс.; **С. Федірко,** кас.; **П. Курко,** секр.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.! УВАГА!
СПІВАЦЬКО-ДРАМАТИЧНЕ ТОВАРИСТВО „БОЯН"
при Українській Православній Церкві
уряджує на домагання громадян другий раз
ЗА НЕМАНЬ ІДУ
оперета в 4 діях. В. Александріва
В НЕДІЛЮ, 17. ГРУДНЯ (DECEMBER 17, 1944)
В ПАРОХІЯЛЬНІЙ ГАЛІ, 74 HARRIS AVE.
Початок 4. год. пополудні. **Вступ 50 цнт.**

Ті, що були на першому представленню, так були зачаровані оперетою, чудовими піснями, танцями, що вимагали другий раз поставити цю штуку. Ідучи на зустріч, Т-во Боян ставить ще раз цю оперету і сподіється, що й на цей раз громадяни прийдуть численно як з Вунсакет, так і позамісцеві сусіди: з **Бостон, Провіденс, Потакет, Менвіл, Кромптон,** аби подивитись та послухати славну оперету, в якій почуєте 16 найкращих пісень та побачите українські танки, школи інструктора **Т. Чагарина.** — КОМІТЕТ.

Відома кушнірська фірма
ЮЛІЯН КУЗІВ І СИНИ
ВИКОНУЄ ВСЯКІ РОБОТИ В ОБСЯГУ КУШНІРСТВА:
РОБИТЬ НОВІ ФУТРА,
ПЕРЕРОБЛЯЄ СТАРІ НА НОВІ ФАСОНИ.
furs
JULIUS KUSSOFF & SONS
від 18 літ на тій самій адресі:
315 Seventh Avenue (corner 28th Street)
NEW YORK CITY
(на 21. поверсі) Телефон: CHickering 4-3575

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., Й ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Бл. п. СТЕПАН ФІК

Організація Чорноморської Січи
влаштовує
ЖАЛІБНУ АКАДЕМІЮ-КОНЦЕРТ
в память погибшого в рядах Амер. Армії бувшого гол. секр. Чорноморської Січи і гол. секр. У. Н. Помочі
Бл. п. СТЕФАНА ФІКА
В НЕДІЛЮ, 17-го ГРУДНЯ 1944 Р.
(SUNDAY, DECEMBER 17th, 1944 -- 3 P. M.)
В СІЧОВІЙ САЛІ, 506-508 — 18th AVE., NEWARK, N. J.
Початок у годині 3. пополудні **Вступ 50 центів.**

Промовляти будуть: **о. прот. Л. Весоловський, о. д-р В. Клодницький, Максим Іванів** і гол. фін. секр. У. Н. Помочі **М. Дуткевич.**

В концертовій програмі виступають: **М. Осадчук, О. Котович, М. Тросиянецька, З. Перчишин, А. Цюпа і М. Кушнір.**

На цю жалібну академію запрошуємо все громадянство з Нюарку й околиці

ЗА КОМІТЕТ:
Іван Лобур, Михайло Басараб, Максим Іванів, Іван Атаманець

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BRyant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обовязані мати посвідку, що вони є до розпорядимости. При переношенню до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтид Стейтс Емплоймент Сервіс". „Критичні" робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК

ПОРТЕРІВ

І

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важної воєнної роботи мусять мати доказ звільнення

FEDERAL TELEPHONE & RADIO CORP.

591 BROAD STREET, NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН! МУЖЧИН!

ПОТРІБНО ЗАРАЗ

як

РОБІТНИКІВ

ПРИ ВАЖНИХ ВОЄННИХ МАТЕРІЯЛАХ

Досвіду не треба

ДОБРА РОБОТА!

ДОБРА ПЛАТНЯ!

Голоситися від понеділка до суботи від 8:30 до 5:00 пополудні

WESTERN ELECTRIC CO.

900 Broad St., Newark, N. J.
100 Central Ave. Kearny, N. J.
або бачте нашого предс. в USES
1056 Broad St. Newark, N. J.
2855 Hudson Blvd. Jersey City, N. J.
Сущні роб. мають мати посв. звільн.

МУЖЧИН

ФАБР. РОБОТА, або ПАКОВАННЯ

Краєво знана органїзація дає легку і тяжку роботу в нічній шифті

ДОБРА ПЛАТНЯ І УМОВИНИ

Нагода на овертайм
Повоєнна будучність

Голоситись у Mr. King

OAKITE PRODUCTS Inc.

34—35th St. (bldg 4)
(Bush Terminal)
BROOKLYN, N. Y.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Мужчин

ДОСВІДЧЕНИХ І ДО НАУКИ

при начинню і у спіжарні, портерів, до розношення, миття. Постійна робота. Добрі умовини. Даємо добру їжу. Безплатні уніформи. Початкуюча платня $26—$30.

SAVARIN RESTAURANTS

Free Employment Office
254 West 31 St., Room 205, N. Y.

РЕСТАВРАЦІЙНИХ РОБІТНИКІВ
РОБИТИ СЕНДВИЧІ Й САЛАТИ
МИТИ НАЧИННЯ

Мужчин і жінок до збирання посудин
Досвідчених або без досвіду
Постійна робота, або лиш на Різдво

THE NAMM STORE

452 Fulton St., Brooklyn

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНОК чистити офісові будинки, короткі години; вакації, $22 тижнево, овертайм як схочете, добрі умовини. Гол. Supt, 1501 Broadway (nr 43 St)

РОБІТНИЦЬ ПРИ САЛАТАХ І СЕНДВИЧАХ
ДІВЧАТ ДО ЗБИРАННЯ І МИТТЯ НАЧИННЯ

40 годин, 5 днів

THE NAMM STORE

452 FULTON ST., BKLYN

ГОТЕЛЕВОЇ ПОМОЧІ

Покоївок
До застелювання ліжок
Домашних робітників
і робітників у пральні
WMC правила заховуємо
Бачте Housekeeper

ROBERT TREAT HOTEL

50 Park Place, Newark, N. J.

ЖІНОК робітниць, кілька-год. праця кожного дня, крім суб. і нед., у фабриці. Досвіду не треба. Голоситись особисто від пон. до пят., в год. 9. рано до 5. пон. Треба посв. звільн.

Palisade Piece Dye Works

2031 — 42nd St., N. Bergen, N. J.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в пятницю, 15. грудня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглі вкладки, бо інакше будут суспендовані. — А. Бусько, рек. секр.

БРІДЖПОРТ, ПА. — Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 383, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в 2. год. пополудні, в гали парохіяльній, 494 Форд Ст. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде вибір уряду на 1945 рік і інші важні справи. — За уряд: І. Грудзінський, Ю. Кушнір, Й. Муц.

РАНКІН, ПА. — Бр. св. Григорія, від. 24, подає до відома місцевим і позамісцевим членам, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 3. пополудні, під ч. 231 — 2-га вулиця. Просимо прийти на означений час, а довгуючих просимо вирівнати свій довг. Є важні справи до полагодження. Просимо привести нових членів; секретар радо впише, а ви дістанете цілу нагороду за кожного члена і це буде записане до книги 50-літного золотого ювилею. Котрий член ще не вписав своїх дітей до Союзу, то просимо вписати їх на цих зборах. — За уряд: Анна Круль, предс.; Анна Кушнір, кас.; Н. Щур, секр.

ШАРОН, ПА. — **Річні збори** Тов. ім. Вільна Україна, від. 386, відбудуться в неділю, 24. грудня, в годині 2. пополудні в гали укр. прав. церкви на Кларк ул. Просимо членів прийти на ці річні збори і вислухати звіту за цілий рік; буде вибір урядників на 1945 рік. Просимо членів старатися придбати якнайбільше нових молодих членів, бо в нашій громаді певно є велике число, котрі моглиб вписатися в члени У. Н. Союзу — За уряд: Д. Кучмак, гол.; І. Лисогір, кас.; А. Попов, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. — Збори Бр. Пр. Богородиці, від. 404, відбудуться 17. грудня. Просимо членів прийти на ці збори, бо будуть дуже важні справи до переведення. Також буде вибір уряду на 1945 рік. Напоминаємо довгуючих членів прийти на збори і вирівнати свій довг. — Н. Добранський, секр.

ДЕРРІ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 113, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться 17. грудня, в братській гали, 320 Owence Ave., точно в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде вибір уряду на 1945 рік. При відділі 113 існує Клюб і є люди, що роблять якісь різниці в братстві і клюбі, а через це не можна дістати нових членів до Союзу. По зборах має бути забава. — За уряд: А. Королевят, предс.; І. Шафрон, секр.; А. Куземчак, кас.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — **Річні збори** Тов. Запорозька Січ, від. 347, відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ті збори. Контр. комісія дасть звіт за пів року, а урядники за цілий рік. Буде вибір відділових урядників на 1945 рік і інші справи до полагодження. Також просимо, хто ще не є членом у Союзі, хай прийде на збори, а ми радо його впишемо. — Г. Замойський, предс.; П. Старжевський, кас.; Г. Тимчій, секр.

ВОДЕРВЛИТ, Н. Й. — **Річні збори** Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 13, відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні, в У. Г. Клюбі, 302 — 25 Стріта. На тих зборах буде вибір уряду на 1945 рік. Шановні члени, старайтеся прийти н час і привести зі собою нових членів. — За уряд: П. Ковальчик, предс.; Ф. Євусяк, кас.; І. Урбан, секр.

КАРНЕГІ, ПА. — **Річні збори** Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 384, відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 2. пополудні, в гали церковній. Буде звіт з цілого року і вибір уряду на 1945 рік. Потреба вимагає, щоб кожний член явився. — М. Лепінський, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 305, повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 1. пополудні, в церковній гали. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо будуть важні справи до полагодження і контроля дасть звіт з приходів і розходів. Відтак буде вибір уряду на 1945 рік. — І. Годованець, предс.; М. Тихоневич, кас.; М. Гентош, секр., Delano, Pa.

ПЛЕЙНС, ПА. — Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 2. пополудні, в домі Михайла Нагребецького, 84 Н. Рівер ул., а в четвер, 14 груд., в год. 6:30 ввечір буде контроля. Просимо всіх членів прийти, щоб не жалувались. — О. Мазула, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 5. пополудні, там, де завше. Просимо всіх членів прийти, бо є справи до полагодження. — Уряд.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. — Тов. Галицька Січ, від. 207, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в галі церковній, зараз по Сл. Божій. Буде вибір уряду на 1945 рік і зві за 1944 рік. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Кожний член повинен привести хоч одного нового члена. — В. Годима, предс.; Я. Романюк, кас.; М. Рева, секр.

АМГЕРСТ, МАСС. — **Річні збори** Тов. ім. Юрія Вашингтона, від. 199, відбудуться в 17. грудня, в год. 3. пополудні, в домі Гр. Ковба, 398 Northampton Road. Є важні справи до полагодження. Незабуваймо також за 50-літний ювилей нашого Союзу, постараймось про Різдвяний дарунок для нього приєднанням хоч одного члена. — За уряд: Й. Доскоч, предс.; Гг Ковба, кас.; Г. Матурняк, секр.

ТАВТОН, МАСС. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в домі товариства, в годині 2. пополудні. Приявність всіх членів конечна, бо буде звіт за 11 місяців і вибір уряду на 1945 рік. — Уряд.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Збори Тов. Любов, від. 370 відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні. Це є **річні збори,** тож кожний член повинен прийти, бо буде зміна уряду на 1945 рік. При тім покажеться, хто як працював для Союзу. Взиваємо членів прийти на час, а довгуючих вирівнати свої залеглости. — П. Воляник, предс.; К. Стасюк, кас.; М. Сампара, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від. 459, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в год. 3. пополудні, в Ukrainian Center, 180 William St. Просимо прийти на час, бо є важні справи до рішення, як також вибір уряду на наступний рік. — За уряд: Г. Будник, предс.; І. Кміт, скарб.; А. Лобур, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — **Річні збори** Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудутє в неділю, 17. грудня, в годині 3. пополудні, в домі 122 Ліберти ул. Просимо всіх членів і членкиць прийти на річні збори і привести нових членів, бо вже кінчиться ювилейна кампанія. Довгуючі члени повинні вирівнати свої вкладки. Буде вибір уряду на 1945 рік і багато інших справ до полагодження. — За уряд: Ю. Голинський, предс.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.

САВТПОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, подає до відома всім членам і членицям, місцевим і позамісцевим, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 5:30 пополудні, в гали У. Н. Дому, 279 Кінгс Гайвей Вест. Уряд просить хоч раз на рік прийти на збори і плоагодити справи, які будуть на деннім порядку, та вибрати уряд на 1945 рік. — За уряд: Ю. Гоголь, пр.; М. Сендзік, аас.; П. Дудко, секр., P. O. Box 43, Southport, Conn. Tel. Fairfield 92078.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — **Річні збори** Бр. св. О. Николая, від. 104 відбудуться 17. грудня, точно в год. 3. попол. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт уряду і контр. комісії за цілий рік, та вибір уряду на 1945 рік. Кожний член має придбати хоч одного нового члена. — За уряд: М. Вітів, предс.; М. Зельвак, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. Любов, від. 262, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться 20. грудня, в год. 7:30 ввечір у церковній галі на Кліфтон Еве. Просимо членів прийти на час, бо є справи до полагодження і буде вибір уряду на 1945 рік. Молоді мами повинні вписати своїх дітей до Союзу. — За уряд: Емілія Герек, предс.; Стефанія Бери, кас.; Олена Придун, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. ім. І. Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 1. пополудні, під ч. 847 Н. Френклин ул. Просимо членів прийти на річні збори, де котр. комісія дасть звіт з цілого року; також урядники здадуть звіт. Буде вибір урядників на 1945 рік. — С. Чорномаз, секр.

НАЙСТАВН, ПА. — Уряд Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться 17. грудня, в гали 2051 Ровен ул., точно в 2. год. пополудні. Буде звіт контр. комісії і вибір уряду на 1945 рік, та інші справи до полагодження. Обовязком членів є прийти на час та привести нових членів, щоб записати їх у ювилейнім році. — Д. Слободян, предс.; М. Лопубшанський, кас.; С. Слободян, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — **Річні збори** Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 16. грудня, в год. 7:30 ввечір, в гали У. Д. Клюбу, 31-14 — 30 Еве. Просимо всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкиць явитися на збори, бо маємо важні справи до рішення. Буде звіт контр. комісії і уряду та вибір уряду на 1945 рік. Члени й членкиці, закінчується ювилейний рік Союзу. Постарайтеся про нових членів, як старших так ідітей. Просимо довгуючих членів вирівнати свої залеглі довги. Не явившийся на збори член підлягає карі згідно зо статутом. — За уряд: М. Ливицький, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 16. грудня, в 8. год. ввечір, в церковній гали св. Юрія, 28 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на ті збори. — М. Ликтей, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестр. Любов, від. 37, повідомляє всіх своїх членкиць, щоб **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в 3. год. пополудні, в гали У. Н. Дому, 214-216 Фултон ул. Обовязком кожної членкиці є явитис ьна час, бо будуть важні справи до полагодження. Буде звіт урадників і контр. комісії та вибір уряду на 1945 рік. Не забувайте приєднувати нових членкиць і дітей. — За уряд: А. Погранична, предс.; А. Огар, кас.; А. Гнатюк, секр.

МекАДУ, ПА. — Збори Бр. Сошествія св. Духа, від. 7, відбудуться в церковній гали, 17. грудня, точно в год. 3:30 пополудні. Просимо всіх членів бути присутними на означений час. — **Уряд відділу.**

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, відбудуться в неділю, 17. грудня, в 12. годині вполудне. Просимо членів прийти на час, яа також вирівнати залеглости на цих зборах, бо це останні в цім році. — Секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Бр. св. І. Хрестителя, від. 76, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, зараз по Сл. Божій. Уряд просить всіх членів прийти на ці збори, бо будуть важні справи до полагодження. Кожний член повинен прийти хоч раз на рік на збори і вислухату звіту уряду і контр. комісії. Буде вибір уряду на 1945 рік. Напоминаємо довгуючих членів прийти на збори і вирівнати свої залеглости. Стараймося заповнити наш відділ новими членами, коли хочемо, щоб він не остався позаду. — За уряд: В. Кузма, предс.; С. Стойко, кас.; В. Салабун, фін. секр.; М. Сороколіт, рек. секр.

СПРІНГ ВАЛЕЙ, Н. Й. — **Річні збори** Укр. Тов. Просвіта, від. —, відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні, в домі Товариства на Твін Еве. На зборах буде вибір нового уряду на 1945 рік. Просима всіх довгуючих членів заплатити сво їкладки перед замкненням книжок. Просимо всіх членів прийти на означений час. Ті, котрі не прийдуть на збори, заплатять 1 дол. кари. — За уряд: В. Юревич, предс.; І. Кріль, кас.; І. Брега, секр.

СЕЙР, ПА. — **Річні збори** відділу 236 відбудуться в суботу, 16. грудня, в 7:30 ввечір. Просимо всіх членів і членкиць явитися на час. — В. Й. Скерпон, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні, в льокали У. Н. Дому, 237 Гов Еве., Повідомляємо тих членів і членкиць, котрі не були на три-квартальних зборах, що згідно з ухвалою три-квартальних зборів, річні збори відбудуться в місячні, а не в грудні, як попередно. Тому просимо тих членів, котрі мають деякі залеглости, або які інші справи до вирівнання, щоб покінчили з ними в цім місяці, щоб якнайскорше можна замкнути книжки для контролі. — За уряд: Ф. Гулька, предс.; М. Гуцуляк, кас.; П. Головачук, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділю, 17. грудня, в парохіяльній салі, 74 Геррис Еве., в годині 1. пополудні точно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо будуть важні справи до обговорення і полагодження. Також на тих зборах буде вибір уряду на 1945 рік. — І. Кокольський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Бр. св. Петра й Павла, від. 27, повідомляє, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня. Просимо членів явитися на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1945 рік. — Лавровський, предс.; Я. Гураль, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 16. грудня, точно в год. 8. ввечір. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 6:30. Прохаємо родичів та знайомих, щоб передали знимки своїх рідних, котрі тепер в рядах збройних сил нашої держави. Рівнож просимо привести на збори нових членів. — Уряд.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в годині 2. пополудні. Взиваємо всіх членів прийти на ці збори, бо буде цілорічний звіт відділових урядників і контр. комісії та вибір уряду на 1945 рік. — За уряд: Мц Ключка, предс.; А. Матолич, кас.; А. Романюк, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — **Річні збори** Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбдуууться в неділю, 17. грудня, в годині 3. пополудні, в церковній гали на Грінвіч Еве. Просимо всіх членів і членкиць, місцевих і позамісцевих, прийти і вислухати звіти урядників і контр. комісії. Буде вибір уряду на 1945 рік. Не приявний член підлягає карі згідно зо статутом. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 17. грудня, в гали парохіяльній, 803 Фронт ул., точно в 2. годині пополудні. Обовязково кожний член і урядник повинні прийти на збори. Буде звіт уряду за 1944 рік і вибір уряду на 1945 рік. Члени, що не являтся на зборих, будуть карані згідно з ухвалою. Довгуючі члени, коли не заплатять своїх вкладок до 25-го, будуть суспендовані. — За уряд: Й. Патковський, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

РОМ, Н. Й. — **Річні збори** Бр. св. Михаїла, від. 121, відбудуться в неділю, 17. грудня, в 8. годині ввечір, в У. Н. Домі. Просимо місцевих і позамісцевих членів прийти на річні збори на означений час. Буде звіт контролі за 1944 рік і вибір уряду на 1945 рік. Ювилейний рік У. Н. Союзу добігає кінця, а ми ще не виповнили квоти нових членів, бо бракує іще 2 члени. Тож просимо членів постаратися доповнити цю квоту. — За уряд: І. Лаврук, предс. і кас.; О. Гадз, секр.

ОБОРН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 283, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться 17. січня, в годині 2 пополудні, в своїй гали. Буде вибір уряду на 1945 рік, звіт касовий за 11 місяців і принимання нових членів без вступного. Уряд взиває всіх членів і членкиць прийти на ті збори, бо будуть дуже важні справи до полагодження. — За уряд: Т. Олійник, кош.; М. Візничиський, кас.; М. Курій (ст.), фін. секр.; Е. Саварин, рек. секр.

„Українська пісня не вмре, не загине"!

Альбув рекордів Кошиця має 27 українських пісень, колядок і щедрівок.

Альбум прикрашений кольоровим малюнком артиста І. Кучмака. Представляє: поля України, з англійським написом.

Hear Ukraine Sing!

Колядки можна навіть в церкві грати підчас свят, коли там нема доброго хору.

В Альбумі найдете пісні на всі оказії. Веселі, сумні, історичні, побутові, любовні, танкові, як рівнож колядки і щедрівки.

Кожна свідома родина повинна бути властителем Альбума найкращих українських мелодій, що вийшли під **особистою управою професора О. Кошиця.**

Ціна за цілий сет рекордів Кошиця 10 долярів.

На текс, опаковання, пересилку, асекурацію і книжку зі словами і поясненнями до рекордів Кошиця додайте $1.50 екстра. **Разом $11.50.**

Замовлення посилайте на адресу:

SURMA

11 E. 7th ST., NEW YORK 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1090. Втрачений слід.

Як палка замахнулася на Тарзана, він схопив постать за перегиб.

„Рятунку", крикнув чоловік. „Мене піймав гориль".

„Я Тарзан", сказав Тарзан і відкинув палку. Потім пробував гнатися далі.

Але за короткий мент весь слід гориля пропав у темній ночі.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 7. листопаду 1944 р. помер
ОЛЕКСА СВИРИД,
член Бр. св. Василія, від. 168 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійний походив з села Махнів, пов. Рава Руська. Полишив у смутку сина Володимира в Перт Амбой. Похорон відбувся 11. листопаду 1944. Поховано на угроруські цвинтарі в Мікіс Ракс, Па.

В. Й. П.! П. Маник, секр.

Дня 11. листопаду 1944 року померла у 59. році життя
КАТЕРИНА СТИРАНКА,
членкиця від. 112 У. Н. Союзу в Клівленд, О.

До У. Н. Союзу вступила 1916 року. Походила зо села Мала Сушиця, Західна Україна. Полишила в смутку мужа Василя. Похорон відбувся 15. листопаду з погребового заведення до катол. церкви св. Петра й Павла на Калич, при участи членів. — В. Й П.!

Катерина Габрівська, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

ВЖЕ МАЄМО КАЛЕНДАРІ на 1945 рік.

Чудові Краєвиди, Патріотичні, Религійні. Свята зазначені червоно, пости зазначені рибою. Ціна одного календаря з пересилкою 30 центів.—6 календарів $1.50.—12 календарів $2.50.—25 календарів $4.50.—50 календарів $8.00.—100 календарів $15.00.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ „Христос Раждається, в формі книжечок з відповідними віршами, ціна за дозин 60 ц. 50 карток $1.75. 100 карток $3.00 з пересилкою. 212,-

Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE, corner Harrison Place
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-9090

$150.00 і вище ЦІЛИЙ ПОХОРОН

ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як ___ $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-8568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577